

دکتر حیدر تورانی

بوم

برنامه ویژه مدرسه

سال‌هاست که مدیران مدارس خواستار تفویض اختیار بیشتر به مدارس اند. این اختیارات را بیشتر در حوزه اداری و مالی می‌جویند؛ در حالی که اهمیت داشتن اختیار در حوزه برنامه‌های درسی و آموزشی بیشتر از سایر حوزه‌هاست؛ چرا که مدیران مدارس به‌عنوان رهبران برنامه‌های درسی و تربیتی در مدارس ایفای نقش می‌کنند. البته بدیهی است که تفویض اختیار در حوزه‌های درسی و تربیتی نیازمند توانمندی‌های لازم در این حوزه است. تا آنجا که از وضعیت دانشی و مهارتی مدیران مدارس آگاهی دارم، به جز تعداد معدودی، الباقی مدیران مدارس به کسب آموزش‌های لازم برای تقویت شایستگی‌های پایه و قابلیت‌های مورد نظر برای هدایت برنامه‌های درسی و تربیتی نیازمندند. پژوهشی که در یک دهه گذشته در همین حوزه انجام داده‌ام، بیانگر همین نکته است.

دقیقا نمی‌دانم چه تعداد از شما مدیران مدارس با برنامه ویژه مدرسه (بوم) آشنایی دارید و چه میزان موفق شده‌اید آن را امسال در مدرسه خود اجرایی و عملیاتی کنید. برنامه ویژه مدرسه که در اواخر شهریورماه ۱۳۹۷ طی بخشنامه‌ای از سوی وزیر محترم آموزش و پرورش مستقیماً به مدیران مدارس ابلاغ شده است، این فرصت را به مدارس می‌دهد تا دو ساعت در هفته را به توسعه مهارت‌های لازم در ساحت‌های شش‌گانه مانند مهارت‌های هنری، فناوری، زیبایی‌شناختی، دست‌ورزی و غیره به دلخواه و بنا به تشخیص

شورای راهبری مدرسه اختصاص دهند. مدیران مدارس اختیار دارند به کمک معلمان و انجمن اولیای مدرسه این فرصت را غنیمت شمرند و در قالب برنامه‌های اختیاری و غیرتجویزی «اجرای برنامه درسی مدرسه‌ای» را تمرین کنند. البته برنامه ویژه مدرسه یا بوم، در سال جاری به‌صورت آزمایشی در دستور کار مدارس داوطلب در دوره ابتدایی و دوره اول متوسطه قرار گرفته است. مدرسی که امسال به اجرای این برنامه همت گماشته‌اند، لازم است محتوای فعالیت‌هایی را که انجام داده‌اند و نیز فرایند اجرای آن‌ها را ارزشیابی کنند و حفره‌های پنهان و نقاط قوت و ضعف آن را شناسایی کنند؛ به کمک نقاط قوت، ضعف‌ها را برطرف سازند و برای سال آتی با توان بیشتری به اجرای آن بپردازند. آن دسته از مدارس که در سال جاری به اجرای این برنامه اقدام نکرده یا از آن بی‌اطلاع‌اند (حتی مدارس دوره‌های دیگر تحصیلی به‌ویژه دوره دوم متوسطه) دستورالعمل اجرای آن را دریافت و دقیقاً مطالعه کنند و مدرسه را برای اجرای آن در سال تحصیلی ۹۹-۹۸ آماده سازند. به رؤسای مناطق و مدیران کل و همکارانشان نیز توصیه می‌شود که صرفاً به دریافت خلاصه گزارش از عملکرد مدرسه در این حوزه اکتفا کنند و از هر گونه دخالت در چگونگی اجرای این برنامه جداً بپرهیزند و این یک اختیار را که بعد از سال‌ها به مدیران مدارس داده شده است، سلب نکنند.